

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 751/01
Zo dňa: 04.04.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: -
Počet strán: 8
Počet príloh: -

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zabezpečenie zníženia rizík povodní
pre vybrané územia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného
manažmentu povodí Slovenskej republiky**

Obec Zbyňov

Žilina august 2014

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 751/01 zo dňa 04.04.2014 vykonali:

Ing. Branislav Ďurčík – vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Mariana Tuchscherová – členka kontrolnej skupiny
Ing. Viera Hajdučková – členka kontrolnej skupiny

kontrolu čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zabezpečenie zníženia rizík povodní pre vybrané územia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky, ktorej účelom bolo preveriť použitie finančných prostriedkov poskytnutých na preventívne opatrenia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 21.05.2014 do 16.07.2014 v kontrolovanom subjekte

**Obec Zbyňov
Hlavná 19/1
013 19 Zbyňov (IČO 00321788)**

za kontrolované obdobie: doba realizácie projektu (rok 2011) a súvisiace obdobie.

Predmetom kontroly bolo:

- charakteristika kontrolovaného subjektu a financovaného realizačného projektu
 - charakteristika kontrolovaného subjektu so zameraním na činnosti vo vzťahu k prijatým finančným prostriedkom, charakteristika realizačného projektu a jeho financovania, vykonanie kontroly plnenia zmluvných podmienok zo strany poskytovateľa finančných prostriedkov
- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri použití verejných prostriedkov
 - preverenie oprávnenosti, hospodárnosti, preukázateľnosti a účelu použitia poskytnutých finančných prostriedkov, obstaranie tovaru, prác a služieb, správnosť vyúčtovania použitých finančných prostriedkov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu a financovaného realizačného projektu

Obec Zbyňov (ďalej aj „obec“ alebo „prijímateľ“) je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združujúci osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt, ako aj subjekty, ktoré v ňom sídlia alebo vykonávajú predmet svojej činnosti.

Obec je samostatnou právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom hospodári s vlastným majetkom a svojimi majetkovými právami.

Na základe zverejnenej výzvy Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej len „ÚV SR“) predložila obec projekt na vybudovanie vodozádržných a protipovodňových opatrení v rámci prvého realizačného projektu „Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011“.

Po schválení spracovaného projektu bola medzi obcou ako prijímateľom a ÚV SR ako poskytovateľom finančných prostriedkov uzatvorená zmluva o poskytnutí finančných prostriedkov na realizáciu prác prvého realizačného projektu, zmluva bola zverejnená na oficiálnom webovom sídle obce (rovnako tak aj súvisiace doklady – faktúry, zmluvy, objednávky) v súlade so zákonom o slobode informácií.

Zámerom a účelom realizačného projektu bolo vybudovať vodozádržné a protipovodňové opatrenia, ktoré mali zabezpečiť elimináciu resp. zníženie rizika povodní, ale aj revitalizáciu poškodených častí krajiny. Vytvorením a vybudovaním vodozádržných terénnych útvarov v lesnej krajine vo vybraných lokalitách za účelom zadržania dažďovej vody a zníženia erózných procesov sa dosiahla zmena s pozitívnym dopadom na hydrologický režim, ozdravovanie klímy a ochranu biodiverzity, čím došlo aj k čiastočnej revitalizácii krajiny. Realizácia tohto projektu priniesla okrem iného aj vytvorenie nových pracovných príležitostí, pričom najmä občania obce dlhodobo evidovaní ako nezamestnaní si počas realizácie projektov obnovili či rozšírili pracovné zručnosti a znalosti.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri použití verejných prostriedkov

Pravidlá rozpočtového hospodárenia upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“), na obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie sa osobitne vzťahujú aj niektoré ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“).

Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 bola ustanovená druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, pričom povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy.

Kontrolou súladu bolo preverené aj zaúčtovanie účtovných prípadov, s dôrazom na dodržiavanie ustanovení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“) a postupov účtovania podľa Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/16786/2007-31“).

Prvý realizačný projekt

Schválený projekt obce na vybudovanie vodozádržných a protipovodňových opatrení v rámci prvého realizačného projektu vychádzal zo štúdie spracovateľa projektu, ktorý analyzoval a vyhodnotil topografické a hydrologické pomery v danej oblasti a vypracoval návrh opatrení na prevenciu a ochranu pred povodňami a na revitalizáciu poškodených častí lesnej krajiny, ktorými pretekajú miestne vodné toky.

Hlavnými miestnymi vodnými tokmi sú Zbyňovský potok a potok Medník, ktoré sa v extraviláne katastrálneho územia obce vlievajú do riečky Rajčianka.

Predložený projekt vodozádržných a protipovodňových opatrení zahŕňal celkový vybudovaný objem 30 090 m³ vodozádržných systémov, ktorý pozostával z týchto častí:

- objekt č. 1: tri remízky v dĺžke 500 m (na zachytenie prívalových vôd na trvale trávnatých plochách), s celkovým objemom 19 800 m³,
- objekt č. 2: hrádzky (21 ks), s celkovým objemom 10 290 m³.

Obec Zbyňov realizovala práce na projekte v dodávateľskej réžii, na zabezpečenie výkonu potrebných prác bolo zamestnaných päť obyvateľov obce, ktorí boli dlhodobo evidovaní ako uchádzači o zamestnanie a to na základe dohody s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Žiline (ďalej len „ÚPSVaR“) a s využitím príspevku na podporu zamestnanosti podľa ustanovenia § 50j zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 5/2004 Z. z.“). Práce na realizácii projektu boli zabezpečované externým odborným garantom projektu.

Na základe schváleného projektu bola dňa 04.07.2011 uzatvorená zmluva č. 267/2011 o poskytnutí finančných prostriedkov na realizáciu prác prvého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011, medzi ÚV SR ako poskytovateľom a Obcou Zbyňov ako prijímateľom.

V zmysle tejto zmluvy boli obci poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 91 785,00 eur účelovo určené na bežné výdavky súvisiace s realizáciou projektu podľa schváleného štruktúrovaného rozpočtu projektu, ktorý tvoril neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy ako jej príloha č. 1.

Finančné prostriedky boli obci poskytnuté bezhotovostným prevodom na bankový účet dňa 08.07.2011, použitie týchto prostriedkov bolo viazané na zmluvne dohodnuté podmienky, ktorých nedodržanie sa považovalo za porušenie finančnej disciplíny:

- poskytnuté finančné prostriedky boli účelovo viazané a prijímateľ sa zaviazal použiť ich v súlade s účelovým určením projektu,
- prijímateľ sa zaviazal vytvoriť na základe tejto zmluvy 30 090 m³ vodozádržných prvkov a systémov v krajine,
- poskytnuté finančné prostriedky bol prijímateľ povinný použiť a vyúčtovať v termíne do 15.11.2011, povinnou súčasťou vyúčtovania bola záverečná správa a finančné vyúčtovanie,
- prijímateľ bol povinný vrátiť poskytovateľovi všetky výnosy z prostriedkov, ktoré mu boli pripísané na jeho účet,
- prijímateľ sa zaviazal zabezpečovať kontrolu plnenia účelu, údržbu a servis vytvorených revitalizačných a protieróznych opatrení po dobu 20 rokov od ich dokončenia a to vždy v takom rozsahu, aby vytvorené opatrenia boli plne funkčné a plnili zmluvne dohodnutý účel.

V zmysle štruktúrovaného rozpočtu projektu boli obci ako prijímateľovi poskytnuté finančné prostriedky účelovo určené na tieto položky:

Tab. č. 1: Prvý realizačný projekt -štruktúrovaný rozpočet (údaje v €)

(zdroj: Obec Zbyňov)

Osobné výdavky, mzdové náklady (cena práce)	625,00
Výdavky na materiál, práce a služby súvisiace s realizáciou projektu	79 610,00
Výdavky na služby	10 200,00
Iné oprávnené výdavky	1 350,00
Celkom (bežné výdavky)	91 785,00

Preverenie oprávnenosti a účelu použitia finančných prostriedkov vo väzbe na splnenie zmluvných podmienok a dodržanie všeobecne záväzných právnych predpisov bolo vykonané podrobnou kontrolou dokladov, ktoré boli zahrnuté do celkového skutočného čerpania výdavkov a ktoré boli špecifikované v rámci jednotlivých položiek štruktúrovaného rozpočtu projektu. Išlo celkom o dve dodávateľské faktúry od zhotoviteľa diela, ktorý vyfakturoval dodané práce a služby v celkovej sume 89 810,00 eur a 21 pokladničných dokladov súvisiace s ostatnými výdavkami v celkovej sume 1 975,00 eur, ktoré sa týkali obstarania pracovného náradia, občerstvenia a 5 % -ného spolufinancovania na vytvorených päť pracovných miest podľa ustanovenia § 50j zákona č. 5/2004 Z. z.

Kontrolou správnosti financovania výdavkov, ako aj ich zatried'ovania a účtovania, boli zistené tieto nedostatky:

- na základe vystavenej dodávateľskej faktúry bola dňa 22.07.2011 zhotoviteľovi diela uhradená suma 59 400,00 eur za vybudovanie vodozádržného opatrenia – remízky č. 1 až č. 3 a dňa 07.11.2011 obec uhradila zhotoviteľovi diela za vybudovanie hrádzok aj fakturovanú sumu 30 410,00 eur (čo bolo spolu v celkovej sume 89 810,00 eur).

Výdavky boli zaúčtované do nákladov na ťarchu účtu 511 – Opravy a udržiavanie, pričom išlo o náklady, ktoré sa mali v súlade s ustanovením § 58 opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31 účtovať na ťarchu účtu 518 – Ostatné služby. V dôsledku nedodržania platných postupov účtovania obec konala v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z.,

- uvedené výdavky boli v oboch prípadoch nesprávne zatriedené na podpoložku 635006 Rutinná a štandardná údržba budov, objektov alebo ich častí, tieto výdavky mali byť zatriedené v sume 79 610,00 eur na podpoložku 637004 Všeobecné služby dodávateľským spôsobom (výdavky na materiál a služby v rámci stavebnej časti) a v sume 10 200,00 eur na podpoložku 637005 Špeciálne služby dodávateľským spôsobom (činnosť odborného garanta, vyhotovenie projektu a porealizačné zameranie).

V oboch uvedených prípadoch nebola dodržaná povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu v zmysle opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42, čím kontrolovaný subjekt konal v rozpore s ustanovením § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z.

Preverením dodržania zmluvne stanoveného účelu neboli zistené nedostatky, poskytnuté finančné prostriedky v sume 91 785,00 eur boli použité na realizáciu projektu, čím bol zo strany prijímateľa v plnom rozsahu dodržaný účel ich použitia.

V rámci prvého realizačného projektu boli vytvorené vodozádržné prvky a systémy v celkovom objeme 30 121 m³, čo bolo o 0,10 % viac ako bol zmluvný záväzok v objeme 30 090 m³. Pri preverení dodržania zmluvných podmienok neboli zistené nedostatky.

Prijímateľ vykonával priebežne aj údržbu vytvorených revitalizačných a protieróznych opatrení v takom rozsahu, aby bola zabezpečená plná funkčnosť vytvorených vodozádržných opatrení (viď fotodokumentácia, uvedená v prílohe tohto protokolu).

Stavebné konanie

V rámci prvého realizačného projektu obec na spoločnom stavebnom úrade podala dňa 05.10.2011 žiadosť o vydanie územného rozhodnutia na zmenu využitia územia pre vodozádržné opatrenia súvisiace s projektom „Revitalizácia krajiny a vybudovanie vodozádržných opatrení v obci Zbyňov, lokality č. 1 a č. 2“.

Stavebný úrad podľa ustanovenia § 119 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon), posúdil podaný návrh, zosúladiť stanoviská uplatnené dotknutými orgánmi štátnej správy a prerokoval

návrh s účastníkmi konania, na základe čoho vydal rozhodnutie formou verejnej vyhlášky zo dňa 27.01.2012 (právoplatné dňa 29.02.2012).

Preverenie dodržania postupov pri obstaraní tovarov, prác a služieb

Obec ako verejný obstarávateľ vypracovala dňa 29.03.2011 výzvu na predloženie cenových ponúk v rámci zadania zákazky s nízkou hodnotou na zhotovenie diela „Vybudovanie vodozádržných opatrení pre obec Zbyňov“, v celkovom objeme stavebných prác 30 000 m³ vodozádržných opatrení a v predpokladanej hodnote tejto zákazky v sume 90 000,00 eur s DPH (ďalej len „výzva“) s termínom predloženia ponúk zo strany uchádzačov pri tejto forme verejného obstarávania do 28.04.2011, v rámci realizácie projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky pre rok 2011. Vo výzve v bode 11 bola uvedená predpokladaná hodnota zákazky celkom s DPH za dielo v eur, čím obec nepostupovala v zmysle ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 25/2006 Z. z.“), podľa ktorého predpokladaná hodnota zákazky na účely tohto zákona sa určuje ako cena bez dane z pridanej hodnoty.

Obci bola dňa 26.04.2011 doručená na predmet obstarávania jedna cenová ponuka od súkromnej obchodnej spoločnosti na požadovaný objem stavebných prác v zmysle predloženej výzvy v ponúkanej maximálnej cene 86 401,20 eur s DPH, s ktorou bola dňa 06.07.2011 uzatvorená zmluva o dielo, ktorej predmetom bolo vybudovanie systému preventívnych protipovodňových opatrení pre zabezpečenie zníženia rizík povodní v sume za dielo 75 362,45 eur bez DPH (90 434,94 eur s DPH). Uvedená suma za zhotovenie diela nebola zhodná s predloženou ponukou víťazného uchádzača tohto verejného obstarávania a predstavovala rozdiel vysúťazenej a zmluvne dohodnutej ceny vo výške 4 033,70 eur, čím obec nekonala plne v súlade s ustanovením § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z., podľa ktorého subjekt verejnej správy je povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia.

Preverenie správnosti vyúčtovania použitých finančných prostriedkov

Vyúčtovanie prvého realizačného projektu

Zmluva č. 267/2011 o poskytnutí finančných prostriedkov na realizáciu prvého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011, uzatvorená dňa 04.07.2011, stanovila prijímateľovi účel a podmienky použitia finančných prostriedkov.

Podľa Čl. II., bod 5. tejto zmluvy, prijímateľ bol povinný poskytnuté finančné prostriedky použiť a vyúčtovať v termíne do 15.11.2011, pričom vyúčtovanie muselo povinne obsahovať:

- záverečnú správu o realizácii projektu, z ktorej bude zrejmé dodržanie stanoveného účelu,
- finančné vyúčtovanie s predložením prehľadu a fotokópií dokladov preukazujúcich použitie dotácie: daňové doklady – faktúry, pokladničné doklady, zmluvy, objednávky, dodacie listy,
- celkovú rekapituláciu výdavkov, v členení podľa štruktúrovaného rozpočtu,
- vyhlásenie k výnosom, vyhlásenie zodpovedného zamestnanca o formálnej a vecnej správnosti vyúčtovania a uvedenie miesta, kde sa nachádzajú originály dokladov.

Obec Zbyňov odoslala poštou na adresu ÚV SR vyúčtovanie prvého realizačného projektu dňa 14.11.2011, čo bolo v súlade s termínom podľa Čl. II. bod 5. predmetnej zmluvy.

Skutočné čerpanie finančných prostriedkov na jednotlivých položkách uvedených v celkovej rekapitulácii výdavkov podľa štruktúrovaného rozpočtu nevykazovalo oproti schválenému rozpočtu podstatné rozdiely:

- celková cena práce dosiahla sumu 623,95 eur, čo bolo o 1,05 eur menej, než schválený rozpočet na tejto položke v sume 625,00 eur,
- výdavky na materiál a stavebné práce dosiahli sumu 79 610,00 eur, čo bolo presne v sume schváleného rozpočtu na tejto položke,
- výdavky na služby (odborný garant, projektová dokumentácia, porealizačné zameranie) dosiahli sumu 10 200,00 eur, ktorá sa rovnala sume na tejto položke v schválenom rozpočte,
- iné oprávnené výdavky (občerstvenie pre zamestnancov) dosiahli sumu 1 319,94 eur, čo bolo o 30,06 eur menej ako rozpočet na tejto položke v sume 1 350,00 eur.

Vykázané rozdiely v čerpaní finančných prostriedkov neprekročili povolených 10 % na žiadnej položke oproti schválenému štruktúrovanému rozpočtu, celkové skutočné čerpanie dosiahlo sumu 91 753,89 eur, pričom rozdiel v sume 31,11 eur (t.j. nedočerpanie celkovej sumy poskytnutej dotácie vo výške 91 785,00 eur) bol vrátený na účet poskytovateľa dotácie dňa 14.11.2011.

Poskytnutá dotácia bola použitá na úhradu výdavkov v rámci prvého realizačného projektu, nedostatky zistené neboli.

Záverečná správa obsahovala vecné vyhodnotenie projektu, s uvedením konkrétnej lokality, s presným počtom vybudovaných vodozádržných opatrení a systémov, s ich presným druhovým členením a s uvedením dosiahnutého vodozádržného objemu.

Finančné vyúčtovanie dotácie obsahovalo všetky predpísané náležitosti, prehlásenie o tom, že z poskytnutých finančných prostriedkov nevznikli prijímateľovi žiadne výnosy, uvedenie miesta, kde sa originály predložených dokladov nachádzajú, prehlásenie o formálnej a vecnej správnosti vyúčtovania, celkovú rekapituláciu výdavkov a podrobný zoznam všetkých dokladov zahrnutých do vyúčtovania dotácie, ako aj mapový priemet vybudovaných opatrení s porealizačným zameraním a fotodokumentáciou ku všetkým vodozádržným opatreniam. ÚV SR ako poskytovateľ finančných prostriedkov aj keď nevykonal priebežnú resp. ani následnú kontrolu u prijímateľa dotácie, nemal výhrady k predloženému vyúčtovaniu a nespochybnil dodržanie účelu a zmluvných podmienok zo strany prijímateľa.

Celková rekapitulácia výdavkov podľa štruktúrovaného rozpočtu k prvému realizačnému projektu tvorí prílohu č. 1 tohto protokolu.

Zhrnutie

Na základe schváleného projektu na realizáciu prác prvého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011, bola uzatvorená zmluva medzi Úradom vlády SR ako poskytovateľom a Obcou Zbyňov ako prijímateľom.

Obci boli poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 91 785,00 eur účelovo určené na bežné výdavky súvisiace s realizáciou projektu podľa schváleného štruktúrovaného rozpočtu projektu. Preverenie dodržania zmluvne stanoveného účelu a podmienok použitia poskytnutých finančných prostriedkov neboli zistené nedostatky.

Poskytnuté finančné prostriedky boli použité na realizáciu projektu, čím bol zo strany prijímateľa v plnom rozsahu dodržaný účel použitia dotácie. Rovnako boli dodržané aj zmluvné podmienky, v rámci prvého realizačného projektu boli vytvorené vodozádržné prvky a systémy v celkovom objeme 30 121 m³, čo bolo o 0,10 % viac ako bol zmluvný záväzok v objeme 30 090 m³.

Zistené nedostatky sa týkali dvoch prípadov nesprávneho zatried'ovania výdavkov podľa rozpočtovej klasifikácie a dvoch prípadov nedodržania platných postupov účtovania, pri verejnom obstarávaní na zhotoviteľa vodozádržných opatrení a systémov nepostupovala obec plne v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

Zaviesť knihu „Kontrola a monitoring vodozádržných opatrení a systémov“, v ktorej bude zaznamenaný každý výkon kontroly (najmä po výdatných lejakoch), ako aj všetky realizované opravy a údržbu, s cieľom a zámerom udržiavať vodozádržné opatrenia plne funkčné.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 11.08.2014

Ing. Branislav Ďurčík
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Mariana Tuchscherová
členka kontrolnej skupiny

Ing. Viera Hajdučková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 22.08.2014

Ing. Stanislav Hudek
starosta Obce Zbyňov